

v e r e n i g i n g

O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Den Haag

Uitsl. voor verslagen en abonn.: DOVENETELWEG 57^a 2555 TD Den Haag tel. 684541

Secretariaat: KRAMSGOELLAAN 29 2566 CB Den Haag tel. 254273

W E E K B L A D

nadruk verboden

26e jaargang nr.22

5 februari 1982

x in de kartlijn betekent de vraag

- " " " " het antwoord.

Goeden avond vrienden.

Ook vanavond geldt dat u zelf over alles moet nadenken omdat wij nu eenmaal niet onfeilbaar zijn en niet alle dingen weten. Want het onderwerp voor deze avond is bij het begin van het verenigingsjaar door U gesteld voor deze bijeenkomsten en draagt als titel:

H E T O N T S T A A N V A N V O L K E R E N E N G R E N Z E N

Hoe ontstaat een volk? Ik zou zeggen dat dit een normale gang van zaken is bij een overvloedige vermenigvuldiging. Ik kan het als een soort sprookje inkleden:

Er was een man die erg van konijnevlees hield. Hij had met zijn familie bij zich een aardig stukje uitgezocht: gemakkelijk jagen daarn. Zo leefden zij daar heel gelukkig, compleet met konij n en hazepeper tot er op een gegeven ogenblik een ander begon te jagen.

De man nam dit niet. Want, zo redeneerde hij, het is uiteindelijk mijn plekje, ik heb het eerst gevonden. En hij waarschuwde de ander: "wegwezen of ik word boos". Waarop de ander boos werd en men elkander met de knots te lijf ging.

De konijnenminnar behield de bovenhand, maar de ander kwam ten val en zag geen verdere mogelijkheid meer op het aardse voort te bestaan. Maar al ras bleek liet hij echter drie vrouwen achter met 7 kinderen in verschillende maten en leeftijden.

Daar dat toch wel zielig was namen de man en de zijnen die vrouwen en kinderen bij zich op. Zij bleven echter in dit jachtgebied. Waar overigens dit zelfde nog enige malen gebeurde. De kinderen groeiden op, vochten zo nodig mee, leerden jagen. Voor je het wist was er een soort clan, een familiestam ontstaan van rond 25 personen. Zij waren sterk genoeg om hun jachtterrein te verdedigen. Maar wanneer het wild minder werd of de winter kwam trokken zij verder.

Zo kwamen zij uiteindelijk terecht op het gebied van een andere stam, die juist daar jaagde op verschillende soorten wild. Het kwam tot een treffen, een soort minioorlog.

Daar de konijnenman dank zij zijn kinderen en opgenomen leden van zijn groep de meerderheid bezat werd hij de anderen de baas. Maar wat moest hij toen beginnen? De degenen die hij overwonnen had zo maar loslaten durfde hij niet, want dan begonnen zij misschien opnieuw en met betere resultaten hem te bevechten. Dus nam hij hen bij zich op nadat zij hem beloofd hadden voortaan zijn stam te dienen en te verdedigen. En zo had hij opeens meer dan 40 man. En dat was meer dan genoeg om alle gebieden waar hij besloot langere tijd te blijven jagen tegen andere groepen te kunnen verdedigen.

De stam groeide ondertussen voorspoedig verder. Want de mensen wisten dan mogelijk nog niet precies waar de kinderen vandaan kwamen en hoe zij gemaakt werden, maar instinkten namen de taak van weten in zo uime mate over dat alle verliezen meer dan goedge maakt werden door nieuwe stamleden. Er ontstond een stam met aan het hoofd konijneminar en de leider van de eerste familie, die hij had ingelijfd.

Daar het echter te veel last gaf wanneer een ieder in de stam wilde "trouwen" en wat je ver haalt ook lekkerder schijnt te zijn - dit is voor velen ook nu nog zo - beval hij de jonge mensen van de meisjes in de eigen groep af te blijven en elders zich een vrouw te zoeken.

Dit deden zij dan ook prompt. Elders stalen zij, meestal een vrouw die zij aardig vonden, ook al viel het later wel eens tegen. Op deze wijze ontstonden er meer en meer relaties met anderen. Op een gegeven ogenblik kwamen er b.v. een paar mannen aanrennen die door anderen achtervolgd werden. Eerst dacht men, dat het vijanden zouden zijn, maar al snel bleken het neven te zijn, broers van een van de gestolen vrouwen. Die wilde men dan niet doden, opnemen bleek niet nodig. Men zond hen veilig terug naar hun eigen groep, maar zo ontstond er een soort bondgenootschap tussen de konijnevreters en die andere kaninefaten.

Ongeveer zo ontstonden de eerste "volkeren". U denkt mogelijk dat dit verhaaltje alleen maar een spot inhoudt. Toch heeft in de beginjaren van de mensheid de vorming van grotere groepen zich ongeveer zo afgespeeld. Zij het dan, dat het voor die mensen bloedige ernst was en niet bepaald een kwestie van verbale speelsheid.

Stel u nu eens voor, dat je een trekkende stam hebt. In het begin jagen zij, maar volgen al snel een vaste route. Later gaan zij misschien "vee" houden en volgen hun kudde.

Dan gaat men meer en meer vruchten en granen gebruiken - grassoorten. De stam gaat zich op een bepaalde plaats vestigen. En daarmee ontstond al snel het eerste "land". Zelfs wanneer je alleen nog maar wilde vruchten en zaden verzamelt en een gebied vindt, waar je aardig van kunt eten, zo is het duidelijk dat een ander aan dit gebied niet mag komen daar anders je voedingsmogelijkheden te snel zouden afnemen. Begint men eenmaal zelf zaden te planten dan wordt het helemaal een gebied dat je moet kunnen verdedigen.

Belangrijk is het, dat dit gebied altijd het zelfde blijft. Op de duur komt men tot het stellen van bepaalde grenzen; komen mensen tot een bepaald punt, dan doe je hen nog niets, hoogstens waarschuwt je hen. Komen zij echter verder dan val je hen aan en verdrijf je hen.

Naarmate de landbouw zich verder ontwikkelt en men vee meer en meer gaat houden binnen bepaalde daarvoor geschikte gronden - al is die landbouw volgens u nog erg primitief en in feite een vorm van roofbouw - komen er meer en meer regels. Er komt een soort georganiseerde verdediging.

Anfere dwalende groepen, mogelijk voornamelijk nog van de jacht levende, dienen zich aan die regels te onderwerpen of worden bestreden. Zeker wanneer die jagers ook wel eens een broodje zouden lusten of een

appeltje. En zoals u weet is volgens de legende alle ellende met een appeltje begonnen.

Overwinnen en wegjagen of opnemen in eigen groep kun je echter alleen maar doen zolang die andere groepen niet sterker zijn dan jijzelf. En daar bepaalde streken nu eenmaal voor landbouw en veehouderij bijzonder geschikt waren kwamen er al snel buurten, waarin men elkander te vaak en te veel voor de voeten liep. Zo ontstond de behoefte aan mensen die goed konden vechten. Binnen de stam komt het tot een taakverdeling.

In het begin was die nogal eenvoudig: vrouwen zorgen voor de landbouw, de mannen jagen en vechten. De mannen ook trekken op met het vee. Men gebruikt echter meer en meer werktuigen en wapens die niet een ieder even goed en snel kan maken. Daardoor ontstaat specialisatie. Ruilhandel wordt belangrijker, terwijl bovendien families vaak te groot worden om zich - tijdelijk - op een enkele plaats te vestigen. Men neemt onderling aangrenzende gebieden in beslag en leert die zo goed kennen dat men daarin veel meer kan doen, mede door onderlinge hulp, dan vreemdelingen die toevallig daarin zouden doordringen.

Wanneer landbouw en veeteelt meer en meer arbeid gaan vragen en men langere tijd op een plaats pleegt te vertoeven - meerdere jaren achtereen - ontstaat er zo een soort leger-tje. De mannen die dit als voornaamste taak hebben kunnen natuurlijk wat minder jagen en vruchten zoeken, zodat zij voor hun bezigheden bepaalde eisen gaan stellen aan de stam.

Wanneer je wilt spreken over volkeren, landen en grenzen ben je nu al aardig op weg: een aantal kleinere stammen die als eenheid gaan samenwerken, vaste gedragsregels binnen de gemeenschap, een soort leger je en een soort belasting om de inspanningen van het "leger" daarmee te betalen.

Naarmate men zich meer binnen vaste gebieden gaat vestigen al er ook meer uitwisseling plaats vinden. Men ruilt producten, wisselt mannen en vrouwen tussen de groepen uit.

Er zijn steeds meer familiale banden tussen verschillende stammen, men gaat elkander kennen, zal elkander ook op vaste tijden en plaatsen gaan ontmoeten. Men neemt deel aan elkanders plechtigheden en feesten. Er komen tovenaars en sjamanen die soms in het ene dorp, dan weer in het andere dorp voor de mensen optreden.

Zo ontstaan gemeenschappen die behoorlijke aantallen mensen omvatten. In het begin mogelijk enkele honderden, later kan dit oplopen tot duizende mensen in feite samenwerken en elkander verdedigen.

Of dergelijke groepen zich als volk beschouwen is te betwijfelen. Zij zien zichzelf nog steeds als behorende tot de stammen van Arie, Pietje of Jantje - hoe ook de stamhoofden mogen heten. Zij hebben echter een groot aantal woorden gemeen, weten dat men t.a.v. elkander bepaalde verplichtingen heeft en handel bloeit op. Ruilhandel.

De zich steeds verder ontwikkelende specialismen zorgen er oory dat men ook hier vaak tot een taakverdeling komt. Wie een mooie kruik wil hebben moet naar de stam van Pietje gaan, maar wie mooi gesneden pijlpunten wil hebben kan beter naar de mannen van de stam van Jantje zoeken, want die maken die. En wanneer je tekort komt aan landbouw artikelen dan heeft Arie waarschijnlijk nog wel ergens een voorraadje.

Er zijn stammen, die in het bijzonder steen leren bewerken. Zij hebben mensen, die hun producten elders ruilen voor voedingsmiddelen of zaken, die men zelf moeilijker kan verkrijgen. Deze gemeenschappen zou men de eerste naties kunnen noemen en de vervaardiging van hun specialiteiten wordt vaak een soort voorhistorische industrie, compleet

met taakverdeling: De een zoekt geschikte stenen, de ander maakt voornamelijk vuistbijlen, weer een ander maakt eerder bijkoppes of sonraapmesses.

In noordafrika, maar ook in het zuiden van Europa kun je nog de plaatsen terugvinden waar mensen het maken van stenen werktuigen tot een soort industrie hadden gemaakt en wie deskundig is weet ook, dat men door vergelijken van bewerking en vindplaatsen zelfs bepaalde handelroutes kan terugvinden. Voorwerpen worden reeds dan soms in serie vervaardigd. Zoals er ook in die da en reeds mensen waren, die reisden en zo de producten van de ene stam naar de andere brachten.

Lang voor de huidige jaartelling begon waren er b.v. al jhandelswegen die reikten van het noorden van Finland tot aan het noorden van Afrika en waarschijnlijk daar zelfs nog ver in de nijldelta doordringen.

Zo bezien is het ontstaan van een volk in feite een spontaan proces dat vooral uit nood gebeurt. Is er eenmaal een samenhang en is er ook een soort militair gezag ontstaan, dan zullen de krijgers zich gaan tellen boven de gewone mensen. Zij worden een soort kaste en leggen hun wil op aan de anderen, inclusief de valmensen en handelaren, waaraan zij eveneens eisen stellen. En zoals u weet is militair zijn een vorm van een zeer gedeeltelijk ontwikkelen van i mandje bewustzijn. De militair gaat in feite in het gehele leven uit van zijn eigen regels, e regels binnen de gevechtseenheid. Hij zal die regels toepassen op de gehele bevolking die hij moet beschermen, overschat vaak eigen belangrijkheid en eist daarom meer dan in feite redelijk is. Hij beperkt ook zijn eigen taken en kiest zich een eigen actiegebied, dat hij alleen op roep van zijn "meerderen" zal verlaten.

Daarmede hebben wij een volk, wetten, grenzen, legers en zo ook een vaste gebiedsindeling, landen. Men kiest nu immers het gebied niet alleen meer op grond van eigen jachtgewoonten of landbouw, maar gaat meer en meer ook uit van de vraag, waar men een gebied het gemakkelijkste kan verdedigen. Grenzen zijn gemeenlijk eigenschappen van de natuur: heuvels, bergen, rivieren, de aanwezigheid van dichte wouden e.d. bepalen de grens, verdedigbaar zijn bepaalt meer en meer de keuze van woonplaats.

Een aardig voorbeeld van deze soort grenzen kunt u zien in Egypte. De werkelijke grenzen liggen hier steeds weer op het punt waar de woestijn begint en het land onbewoonbaar is geworden. Alle verdediging hier moet gevoerd worden met voorraden. Men heeft water nodig. De Egyptenaren hadden dan wel strijdwegens e.d., maar konden het zich niet permitteren meer dan een dagreis van het water te gaan zonder zeer grote expedities uit te rusten. Zonder speciale aanvoerkaravanen had men geen water en voedsel meer. Dus wachtte men gemeenlijk de vijand op in het slechte terrein, maar binnen bereik van voorraden.

Hoe sterk de banden zijn, die door een dergelijke gemeenschappelijke verdediging ontstaan kunt u zich realiseren wanneer u bedenkt hoe vele verschillende volkeren en rassen in dit land leefden. Je treft er arabieren, mensen met een voornamelijk kaukasische inslag aan, semitische volkeren, maar ook nubische stammen. Ook de negers hadden een belangrijk deel van egypte in hun macht. Wanneer het leger sterk genoeg wordt zien wij dat deze verschillende volksgroepen functioneren als een enkele natie.

Duidelijk is dit alleen mogelijk door een op krijgers gebaseerde macht die uiteindelijk gepersonifieerd wordt door de kronen van egypte als gexragen door de faraos. En dezen waren weer personen die enerzijds het hoofd waren van hun leger en anderzijds een priesterlijke of goddelijke invloed hadden op het geloof. Want strijders zijn altijd al vroom geweest.

Belangrijk is dat alle mensen gehoorzaamdan aan één wet, leefden onder de bescherming en eisen van één centraal gezag. twrwijl hun eigen gebied werd bepaald door hun vermogen dit gebied te gebruiken en te verdedigen.

Zo zijn eigenlijk alle "landen" tot stand gekomen. De volkeren waren vooral in het begin niet veel meer dan groepen samenwerkende stammen. De eerste "landen" waren in feite de vaste grenzen kennende stad-staten.

Wanneer wij kijken naar mesopotamie heel wat van deze staten die minder oppervlak beslaan dan Amsterdam op het ogenblik. Toch hebben zij een eigen heersers, eigen hofhouding, tempels enz. Vooral tempels, want de sociale voorzieningen in die dagen bestonden voornamelijk uit het bidden tot god en het vinden van een heer.

Er komt echter steeds weer een ogenblik waarin meerdere van deze stad-staten een gemeenschappelijke vijand krijgen. Hierdoor vallen hun onderlinge spanningen tijdelijk en soms zelfs voor goed weg.

Wanneer je denkt aan een stad als Babylon denk je aan een enorm grote stad. Men bese. t niet dat het gebied waarover de koningen van Babylon oorspronkelijk heersten slechts 10 x de oppervlakte van de stad zelve bedroeg en kleiner was dan Londen.

Omdat dit centrum zo belangrijk was werden echter steeds meer groepen die oorspronkelijk zelfstandig opereerden aan de stad schatplichtig. Zij betaalden dus iets om handel te mogen drijven in en met de stad, de tempels daar te mogen bezoeken enz.

Zo ontstond een "volk". Uiteindelijk werd het areaal waarin de wetten van babylon golden ongeveer 5 maal zo groot als nederland. Bovendien was de bevolkingsdichtheid voor die dagen eveneens enorm en bedroeg enkele honderduizende mensen.

Zo komen wij aan de tijd van de "beschaving". En u weet dat beschaving in feite niets anders is dan het gereguleerde geweld, ondergebracht in pretenties en regels.

De romeinen vormen een mooi voorbeeld hiervan - Zij stichten een wereldrijk. Hun optreden is alles behalve zachtzinnig of zoetsappig. Maar wel worden overal regels gesteld. Dezen zijn overal ongeveer gelijk.

Wat meer is: een burger van Rome heeft, of hij nu naar gallie gaat of naar galilea, voorrechten en meer mogelijkheden. Ook de soldaat van rome heeft meer rechten dan andere leden van de bevolking. En de stad rome zelf legt schattingen op. Wat wil zeggen dat het bepaalt hoeveel en welke producten uit een gebied naar rome gebracht moeten worden. Een tijdlang is zelfs noordafrika de sgraanschuur van het rijk en wordt hinger of weelde in de stad zelf mede bepaald door het al dan niet aankomen van de graanscheppen in Ostia.

Maar onder dit bewind smelten stammen tot volkeren samen. Kijk naar engeland: vele verschillende stammen, elk met een eigen koninkje, intrigerende en voortdurend bezig elkander te bestrijden.

Vanaf het ogenblik dat de romeinen in dit land invallen worden de twisten steeds minder. Vooral na de dood van koningin Bodioea komt het steeds meer tot gezamenlijke acties. Valt een krijgshoofd in deze tijd dan blijkt een stam heel vaak een andere bekende veldheer - uit een andere stam - te kiezen als een soort voorlopig staatshoofd. Wat er op neer komt dat hij zolang de strijd duurt en vaak ook nog daarna voor meerdere stammen de opperste leider is en vanuit zich een van hem afhankelijke plaatsvertredende heerser kiest.

To h blijft er nog enige strijd tussen de stammen bestaan. Tijdens de veldslagen krijgen bepaalde leiders een soort officiersbevoegdheid en als loon land, soms een kasteel, een soort vesting.

De officieren hebben familieleden die al snel hun gezag aanvaarden en hen horig worden, maar daarvoor ook meedelen in o.m. de winsten van het oorlogsbedrijf. Want oorlogen waren in die tijd nog wistgevend.

In het noorden van Engeland ontstaan zo de clans. Oorspronkelijk waren het alleen maar families. Zij worden een net van relaties waarin wel steeds een nekele man de heer, de laird is wiens oordeel beslissend is. De anderen echter hebben eigen kasteeltjes of versterkte hoeven, eigen knechten en zelfs krijgslieden, gaan zelfstandig op rooftochten, bedrijven landbouw of veeteelt. Komt het echter tot een ernstiger konflikt, dan beroept men zich op de baas van de clan die uitmaakt, wat er zal gebeuren en eventueel bepaalt, dat de vuren worden aangestoken waardoor de clan wordt opgeroepen om een aanvaller of vreemdeling even mores te leren.

Een clan was dus in feite weer het begin van een klein volk. Maar de verschillende clans hadden gemeenschappelijke belangen en zo ook elkaar steeds meer nodig. Zeker toen de sassanachs uit het zuiden kwamen oprukken. Dus sloot men zich aaneen. De clan wordt tot verdeelpost van gezag, zij het met grote zelfstandigheid. Het uiteindelijke gezag zetelt in de buurt van Edinburg. Schotland wordt een natie.

Toch kunnen zij het uiteindelijk niet geheel bolwerken en raken zij steeds meer onderling verdeeld. De romeinen hebben zij nog tegen kunnen houden, de hooglanders. Maar de britten? Dat lukte niet.

Zij worden deel van de engelse natie. Dit op dezelfde wijze waarop britain later ook andere gebieden zou veroveren die deel worden van het empire en waarin de burger van engeland voorrechten geniet zoals eens de oude romeinen in bezette gebieden. Ook binnen de natie zelf: wales b.v. is langere tijd zelfstandig geweest. En denk aan ierland. Maar ook delen van azie en afrika worden beschouwd als eigendom, deel van een groot rijk. En de eenheid in dit rijk wordt met veel geweld en handige intrigues gehandhaafd. Wat niets bijzonder is, want Karel de Grote heeft iets dergelijks in zijn tijd ook al gedaan.

moodzaak of winst vormen maties. Denk in dit verband eens aan de horden van Djengis Khan, die vele nomaden stammen onder zijn banier verenigde. Zijn nadeel lag in het feit, dat de stammen in feite nog nomaden waren en daardoor niet geheel in de hand gehouden konden worden, terwijl men met de weelde en voorzieningen in de veroverde gebieden kennelijk niet goed raad wist. Het motto van zijn krijgers was plunderen, brandschatten, verkrachten en verder.

Maar zelfs hier wordt men langzaam aan meer gezeten en heerst o.a. in delen van china, waar men profiteert van de landbouw en industrie die men daar heeft aangetroffen.

De eerste steden zijn bepalend voor gezagsrelaties. grote heersers zijn in zekere mate afhankelijk van de kleine heersers die een stad en de omgeving beheersen. Landvoogden zijn het gevolg. Steeds meer is een vorst de kern van een volk, dat bijeen gehouden wordt door aan de machtigsten allerhande toezeggingen te doen en overeenkomsten te sluiten.

In italië zien wij onder deze invloed het vers chijnsel van de condottieri opdoemen: avonturiers die optreden als aanvoerders of met eigen legertjes tegen betaling voor iemand vechten. Een laatste overblijfsel hiervan in uw tijd wordt gevormd door de z.g. zwitsers, de wacht van vatocaanstad. Overigens, toen zij voor het eerst in de dienst van een paus optrad werd deze groep ook wel de palentijnse garde genoemd, mogelijk al herinnering aan de ceasaren van eens.

Wat ons brengt naar de moderne tijd. Relaties bepalen het gezag en de geza svorm van een land. Nederland is b.v. lange tijd deel van spanje geweest. Karel V was vorst en krijzheer van de lage landen. Deze rechten gingen over op zijn zoon, die echter verkoos in Spanje te blijven.

Toch beschouwt men langere tijd het land nog als zijn bezit. Want hij is nu eenmaal de "beschermheer". De grenzen worden hierdoor bepaald.

Nederland komt, op religieuze gronden, in opstand. Is het daarvoor nu opeens een natie? Zeker is het nog niet één volk. Ofschoon bij Alkmaar de victorie is begonnen woeden twisten voort tussen de verschillende "gewesten" als of men nog steeds bezig is met hoekse en kabeljause twisten.

Westfriezen zetten zich sterk af tegen de zeeuwen en groningers, Gelderland betwist nog steeds beslissingen uit holland. De zuidelijke provincies worden in feite als wingewesten behandeld. Statenlanden als brabant worden in feite geexploiteerd alsof het kolonien zijn.

Later is er steeds meer sprake van één regering, één leger, van toenemende zakelijke belangen ook. De eerst verdeelde staten worden meer en meer een eenheid. Toch zal de wijze waarop de hollanders optreden in de zuidelijkste provincien aanleiding worden tot de opstand die resulteert in België.

Om een voorbeeld te geven: garens worden vaak gesponnen en geverfd in het westen, in holland. Geweven wordt echter voornamelijk in twente en enkele steden zoals Leiden. De goederen worden echter door het gehele land verkocht.

Zo ontstaat door gemeenschappelijk belang bij de handel een steeds grotere eenheid, waarbij de grenzen nog steeds bepaald worden door het krijgsgeweld dat men kan uitoefenen, maar meer en meer ook door verdragen worden gewaarborgd.

Men spreekt meer en meer af, waar de grens zal lopen. Het is niet meer wenselijk er om te vechten, dus bepaalt men samen, waar het ene grondgebied ophoudt en het andere begint. Voor de gewone man zijn die grenzen nog geheel open. Men moet de streektaal echter wel enigszins beheersen om zonder moeilijkheden verre reizen te maken.

De grenzen worden, om twist te voorkomen, afgemeten zoals dit al langere tijd het geval is bij boerenbezittingen. In het jaar 100 vochten boeren nog vaak om een akker, maar dat vechten was niet bepaald lo end, dus liet men zijn bezit vastleggen bij een klooster of kerk en kon zo zijn aanspraken bewijzen.

Op soortgelijke wijze worden grenzen nu vastgesteld: op papier. Wat wil zeggen dat zij door beambten worden getrokken en niet meer verlopen in overeenstemming met natuurlijke scheidingen. Aan de grenzen heft men tolrechten op verkeer en goederen zoals eens de steden dit deden aan hun poorten.

De volkeren tussen die grenzen zijn echter nog steeds geen werkelijke eenheid, zelfs nu niet. Wanneer u naar duitsland gaat kunt u konstateren dat er b.v. grote verschillen bestaan in taal, gebruiken en sociale opzet zelfs tussen beieren, rijlanders en pruisen. Gezien hun aard, taalgebruik en gewoonten zou je kunnen denken, dat zij afzonderlijke stammen of volkeren zouden zijn. Toch vormen zij één geheel. Waarom?

Zij hebben hun taal gemeen, kennen dezelfde wetten en worden door de zelfde instanties geregeerde verdedigd. Men spreekt plaatselijk nog wel steeds de eigen dialecten, maar er is een gemeenschappelijke voertaal ontstaan. En komt ergens de nood aan de man, dan springt het ene gebied het andere bij, zij het vaak niet zonder protest.

Wanneer u aan duitsland denkt ziet u de republiek en kent u mogelijk het krijerrijk. U vergeet, dat nog in 1700 hier vele verschillende rijkjes bestonden en b.v. nog oorlogen konden worden gevoerd tussen Brandenburg en Neubrandenburg- dat bij Berlijn ligt.

De strijd tussen landen blijkt vaak religieus bepaald te zijn.

In Nederland begint de opstand door de reformatie. In Duitsland is de lange oorlog tussen protestanten en katholieken - aan de ene kant Wallenstein, Tilly e.a. en aan de andere kant de krijgshoofd Gustaaf Adolf. In deze strijd wordt de macht van de kleinste heersers grotendeels of geheel teniet gedaan, steden verliezen hun zelfstandigheid. In dit geval kun je werkelijk zeggen: wie zijn pappenheimers kent weet, wat er gaande is.

En wordt het dan al moeilijk voor kleine bevolkingsgroepen, later wordt het nog erger. Denk aan volkeren die hun taal en gebruiken gemeenschappelijk hebben en toch verdeeld worden door machtiger strijders. Polen is er een voorbeeld van. Denk aan landen, waarin kunstmatig geheel verschillende volksgroepen zijn samengebracht: serven, kroaten b.v. als deel van een enkele staat.

Dan wordt duidelijk, dat het wezen van een volk niet door grenzen en gezag alleen bepaald wordt. Polen is vele malen verdeeld geweest. Toch blijft het volk al die tijd een eenheid. De kunstmatige grenzen en de scheiding van het volk in delen is kennelijk niet in staat het volk uit te wissen of te veranderen.

Is eenmaal een gemeenschappelijkheid opgebouwd, dan is het erg moeilijk, die weer af te breken. Denk aan Duitsland, dat door een grens in twee delen werd gedeeld. Zeker, deze delen worden aan verschillende vormingsprocessen onderworpen en zelfs de aard van hun discipline wijkt langzaam wat af. Maar zij hebben toch zoveel gemeen dat men deze scheiding niet onbeperkt zal kunnen blijven handhaven, dit ondanks alle macht en alle geweld. Het volk, al bestaat het in feite uit verschillende stammen, heeft zoveel aan taal, gebruiken en denkwijzen gemeen, dat het bij een wegvallen van de grens betrekkelijk snel weer als een geheel zou gaan functioneren.

Wat Nederland betreft: u vindt het mogelijk na die laatste wereldoorlog niet zo leuk klinken, maar qua mentaliteit en zelfs taalgevoeligheid behoort u in feite bij de uitlopers van het Duitse volk. Vandaar dat een groot deel aan de Nederlanders eigenschappen kwaliteiten en neigingen bezitten die de Duitsers aanspreken en omgekeerd.

De vraag hoe landen en grenzen konden ontstaan is hiermede wel beantwoordt: zij kwamen tot stand door belangengemeenschappen en de krijgsmacht die men op kon brengen, het gebied dat men te samen moest verdedigen.

Meer en meer ontstaan echter naties. Die zijn niet identiek met volkeren, omdat zij niet feitelijk groeien, maar door afspraken van regeringen tot stand plegen te komen.

Nu is een regering zoal u zult weten een instantie die zegt een volk te vertegenwoordigen terwijl zij voortdurend in feite alleen zichzelf vertegenwoordigt tegenover het volk. Deze regeringen maken uit wat de grens zal zijn. Tradities spelen wel vaak nog een rol, maar om vele ambtelijke redenen voegt men vaak delen bijeen die niet te samen behoren of deelt men een gemeenschap in feite in twee stukken, die dan beiden officieel een andere nationaliteit hebben.

M.a.w.: grenzen hebben steeds minder te maken met de werkelijke aard van terreinen en volkeren, maar zijn een ambtelijk in vakjes indelen van de aarde, een soort ruilverkaveling die geen rekening meer wenst te houden met de feiten. In Afrika heeft men al meerdere malen kunnen zien, waartoe dit voert. Denk aan Biafra.

Groepen met eigen overleveringen, taal en gebruiken zullen in vele gevallen elk centraal gezag dat geen rekening houdt met hun opvattingen als een vijand beschouwen en zo eerder een eenheid bestrijden dan helpen verwezelijken. De haat en nijd zijn nog heel wat anders dan de toch ook hierop berustende strijd tussen Friezen en Nederlanders.

Volkeren zijn dis niet gelijk aan de zogenaamde landen met kunstmatige grenzen.

In bepaalde landen in Afrika blijkt overigens, dat de eenmaal vastgestelde grenzen een fictie zijn. Men kiest in feite voor andere en meer natuurlijke grenzen zodra men is gaan beseffen dat de betekenis van een grns afhankelijk is van het vermogen deze ook te verdedigen. Ook in Zuid Amerika blijkt dat vele grenzen toch in de praktijk wel wat anders verlopen dan op de kaart is aangegeven.

Volkeren ontstaan volgens mij door een gemeenschappelijkheid gebaseerd op taal, geloof, macht of verdedigend vermogen en het onderlinge samenwerkingsverband - vaak dus het gemeenschappelijk product.

Wanneer een dergelijke gemeenschap eenmaal enige tijd bestaat ontwikkelt zij een eigen mentaliteit. Deze maakt het mogelijk dat bepaalde krachten uit de geest op gaan treden als gezellen, een soort groepsgeest dus. Deze reageert voornamelijk op de gemiddelde mentaliteit van een volk en probeert vooral ook daarop in te werken.

De werkelijke volken bezitten dus ook op deze wijze een geestelijke binding en zullen tot op zekere hoogte ook geestelijk worden beïnvloed en in hun ontwikkelingen vaak geestelijke leiding kennen.

Dit geldt echter niet voor de gebieden waarin zij leven. Hun landen hebben wel hun eigen kwaliteiten, die mede bepalend kunnen zijn voor de genetische ontwikkelingen in het volk, hun gedrag en wijze van leven mede bestemmen.

Het land, oorspronkelijk bepaald door de militaire mogelijkheden en overheersing plus de mentaliteit van de bevolking is meer en meer een administratieve eenheid aan het worden. Het is echter niet mogelijk administratief grenzen te trekken door geestelijke samenhangen en beïnvloedingen. Zoals het in de praktijk ook bijna onmogelijk is administratief of zelfs militair ingrijpende veranderingen in het eigen taalgevoel en gebruik of de eigen gebruiken tot stand te brengen.

Alle grenzen in deze tijd zijn kunstmatig. Zij hebben vaak weinig of geen relatie meer met de groepen mensen die in een gebied wonen, hun eigenschappen - erfelijk en vaak middels vele voorouders in hen ontwikkeld.

Vele mensen kennen een bepaalde gebondenheid aan een bepaald type landschap. Dit heeft weinig te maken met de gehechtheid aan een bepaald stukje grond, zoals uit traditie en bezit:zucht voor kunnen komen. Voorbeeld:

De meeste nederlanders zijn gebonden aan landschappen met wijde luchten, vergezichten, veel groen op zijn tijd. Wanneer zo iemand in de bergen komt, zal hij dit voor enkele weken waarschijnlijk wel heel mooi vinden, maar wanneer hij daar jaren lang moet wonen, vooral in smalle dalen met hoogopgaande wanden, dan krijgt zo iemand het benauwd en verlangt terug naar de stranden, de duinen, de weiden en de volkige luchten van nederland.

Toch is dit geen blijvende zaak. In de loop der tijden zijn rez.g. mengvolkeren ontstaan. Een goed voorbeeld zijn de noordamerikanen. Letten, esten, litauers, polen vormen een groep. Maar je vindt er ook de ieren, de duit:ers en nederlanders, de italianen enz.

Door het taaleigen hadden deze mensen in het begin wel neiging bij elkaar te gaan wonen, maar in enkele generaties zijn zij zozeer met de geheije gemeenschap vergroeid dat een nieuwe mentaliteit is ontstaan. Er zijn nieuwe, gemeenschappelijke, mentaliteiten in dit gebied ontstaan waarbij de oorspronkelijke raase eigenschappen en volksgroepen nog als een soort randtekeningen fungeren, maar weinig invloed meer hebben op hoofdzaken.

Ook Rusland is een dergelijk gebied waar achter een enkele z.g. nationaliteit wel vijftig verschillende volken leven, mensen die eens in eigen kleine rijkjes hebben gewoond en qua instelling, mentaliteit, gebruiken sterk afwijken van elkaar.

Zeker, het is nu de bond van verenigde sovjet republiken. Maar het betekent, dat een oekrainer nog steeds anders leeft en reageert dan iemand uit de buurt van Moskou of een tungus. Nu, na 3/4 eeuw ontstaat er echter langzaam een soort mentale gemeenschap, een gezamenlijkheid, waardoor dit land wel degelijk ook geestelijk een algemene invloed heeft en op bepaalde gebieden dan ook het totaal betreffende invloeden vanuit de geest kan gaan verwachten.

Ik weet niet of ik hiermede een duidelijk en aanvaardbaar betoog heb gehouden. Het antwoord op de vraag die in de titel geïmpliceerd werd op zich is eenvoudig genoeg.

De opvattingen en daarmee de inhoud van een woord kunnen echter in de loop der tijden sterk veranderen. Wanneer u leest dat Kain nadat hij Abel had verslagen wegvlochtte naar een vreemd volk en zich daar een vrouw nam, zo doelt dit kennelijk op een simpele stam. In die dagen waren 60 mensen als een "volk". In deze dagen meent men vaak met volk de natie en zelfs wanneer men onderscheid blijft maken tussen de staatkundige eenheid en volksaard, zo spreekt men over een volk toch niet voordat er sprake is van vele duizende mensen.

Nogmaals wil ik er op wijzen, dat men een fout maakt wanneer men zonder meer natie en volk met elkander vereenzelvigd. Want de natie is nog steeds en zal altijd zijn: een machtssamenstel waarin een aantal volkeren - of zo u dit verkliest stammen - leven als een eenheid zonder dese geheel te bereiken in hun eigen wezen, gebruiken e.d.

De grenzen van deze dagen worden op landkaarten en niet meer in de werkelijkheid bepaald. Krijgsmacht is op het ogenblik geen verdedigen van eigen gebied meer, maar eerder een samenstel van mensen en apens ieddiene in een soort politiek schaakspel. De krijgsmacht in deze dagen is, al zouden militairen dit mogelijk anders willen zien, niets anders dan een orgaan van de gemeenschap waardoor men anderen van aanvallen hoopt af te houden, waardoor het mogelijk wordt niet-aanvals-verdragen te sluiten of mogelijk wanneer een sterkere macht een land aanvalt k aan besluiten, dit land gezamenlijk aan te pakken.

Of men het echter wenst of niet, vooral die kunstmatige grenzen gaan meer en meer vervagen. Zeker, in europa is dit nog niet zo erg. Maar het gaat steeds meer een kant uit, waarbij op de duur werelddelen zich als geheel zullen moeten verdedigen tegen andere werelddelen. Landsgrenzen worden dan steeds minder belangrijk tot men op de duur zal gaan spreken over een werelddeel als een natie, als een "land".

Toch blijft b.v. een geheel verenigd europa zonder grenzen nog steeds de woonplaats van verschillende volkeren met hun eigen geestelijke invloeden, ontwikkelingen en mogelijkheden.

Ook wanneer belemmeringen wegvallen, mensen blijven nu eenmaal hun eigen voorkeuren behouden zolang zij zich bevinden te midden van soortgenoten waarmee zij een aparte groep vormen.

Mensen zullen wanneer het er opaan komt altijd hun oude stamverbanden blijven handhaven, ook wanneer uiterlijk de omstandigheden drastisch veranderen. De mentaliteit blijft vaak tientallen van eeuwen bijna onveranderd gehandhaafd.

Dat was de inleiding. Nu bent u aan de beurt met uw commentaar.

x Zou je dus mogen zeggen dat belgie wel een natie is, maar g een belgisch volk?

- Zoals u weet zijn er maar twee echte belgen: de koning en het manneke.

Verder zijn er een aantal kunstbelgen: degenen die er naturalisatie hebben aangevraagd. De rest bestaat uit walen, vlamen en een deel meer duitsgeoriënteerden, zeg maar luxemburgers.

Belgie is dus een natie met alle kenmerken daarvan, maar geen volksgemeenschap zonder meer. Dit kunt u ook zien aan de geschillen die ontstaan tussen vlamen en walen. Dit is niet alleen maar een kwestie van de een heeft wel, de ander niet. Het is geen kwestie van mede door plaatselijke voertaal bepaalde pretenties. Het is in feite een sterk verschil in mentaliteit, waardoor die botsingen gewoonweg onvermijdelijk zijn ondanks alles wat men doet.

Wilt u daarvan iets proeven zo moet u eens afwisselend kijken naar een mausementsprogramma op belgie vlaams en belgie frans - wanneer zij tenminste zo heten. Want hij horen wel veel vandergelijke dingen, maar wij zien die gelukkig niet. Nu ja, wij behoeven ons ook nog niet te vervelen.

U hebt dus gelijk: hier is een in feite geheel kunstmatige structuur tot stand gekomen. Het zou voor alle partijen in dit land veel beter zijn wanneer zij zich ook economisch en sociaal meer bij hun eigen taalgebieden zouden kunnen aansluiten zonder daarbij door grenzen gehinderd te worden.

Zeker zouden zij dan niet meer leven onder de druk naar buiten toe ten koste van alles als een eenheid, een enkele gemeenschap op te moeten treden. Want hun innerlijke verdeeldheid maakt een juist functioneren van de gemeenschap hier wel heel erg moeilijk.

x
Schaalvergroting zal er toe voeren dat er op de duur nog maar twee blokken over zijn. Wa neer het ene blok het andere overwint is er toch een einde gekomen aan alle oorlogen?

-
Een heerlijke hteorie die niet feitelijk waar is. Mag ik u er aan herinneren dat uw land een tijdlang a.h.w. bij duitsland was ingelijfd? U noemde dit bezetting. Gedurende de gehele tijd dat dit het geval was hebben grotere delen van het volk op hun wijze "verzet gepleegd" zoals men dit noemt.

Een ander voorbeeld van een dergelijke houding kunt u zien in finland. In feite is dit land een annaex geworden van rusland, maar het heeft meerdere malen gevochten en weet zelfs nu nog zich zo af te etten tegen de russische dwang dat het een eigen volkskarakter en nationaliteit kan blijven behouden.

Rond de oostzee ziet u al weer iets dergelijks: wanneer u de oude staten estland, letland en litauen zoudt bezoeken zoudt u er een andere mentaliteit treffen dan in de rest van rusland en mogelijk zelfs beseffen dat een bevoordeling van eigen groep hier wordt geduld omdat de bezetter weet op deze wijze een te sterk daadwerkelijk verzet te kunnen voorkomen. Onderling heeftmen kennelijk een geheel eigen baltische geaardheid weten te handhaven, inlusief vele ude en niet bepaald kommunistische gebruiken.

Zelfs inde bedrijven hebben de russen een lesje gehad: de mensen zijn opeens doof wanneer je hen zegt iets op een bepaalde wijze te doen. Zeg je het nog eens, dan doen zij het wel, maar zo verkeerd als maar mogelijk en nog net toelaatbaar wordt geacht. Zeg je hen echter an, dat zij het verder maar weer op hun eigen wijze moeten doen, dan doen zij het goed en snel.

Wat m.i. antwoordvoldoende is: je kunt wel door macht een kunstmatige eenheid scheppen, maar dat wil niet zeggen dat je zo ook een feitelijke eenheid afdwingt. In feite bereik je ten hoogste een zich tijdelijk konformereren aan een gestelde norm maar dat men daaraan wezenlijk al gaan beantwoorden.

x   Maar de voorbeelden van schaalvergroting die u in de inleiding hebt gesteld dan?

-           Wat stammen betreft wees ik op uitbreiding van de gemeenschap lang natuurlijke wegen. Wat werelddelen betreft heb ik gezegd dat dezen als schijnbare eenheden tegenover elkander zullen komen te staan.

Ik heb ook meerdere malen gezegd dat, ook al treedt men naar buitentoe op als een eenheid, nog steeds elk deel van het volk de eigen kwaliteiten blijft behouden en zelfs, dat men alleen in beperkte mate die eenheid zal kunnen verwerken.

Kortom, al wordt europa een enkel blok, toch zullen er altijd verschillen blijven tussen b.v. zweden en italianen, maar ook tussen de mensen van noord frankrijk en die van zuid frankrijk.

U moogt niet uit het oog verliezen dat volkeren begrensd worden door mentaliteit, gemeenschappelijkheid van taal, gebruiken en erfelijke overlevering. Landen en blokken worden bepaald door machtshandhaving zoals die binnen een bepaald gebied mogelijk en eventueel onderling overeengekomen is.

Wanneer europa een natie, een land wordt, zullen nog steeds de verschillende delen, de huilige staten, hun eigen karakter blijven behouden en zeker alle volkeren die binnen die staten nu leven.

Hopelijk heb ik duidelijk gemaakt waarom het in wezen gaat en waarom die schaalvergroting op de door u bedoelde wijze niet denkbaar is op kortere termijn.

Let wel: uiterlijke eenheid en een vorm van eendacht is wel denkbaar, zeker wanneer de deelnemers in dit geheel hun eigen gebruiken en gewoonten kunnen handhaven, hun welzijn niet geschaad voelen door de nieuwe vorm. Vindt echter een aantasting hiervan plaats, zelfs wanneer die maar een of enkele van de vele volkeren betreft, ontstaat er een revolutie die ook wanneer zij niet zou slagen de feitelijke samenwerking onmogelijk en gevaarlijk maakt.

Vandaar mijn nadruk en dit antwoord. En ik meen, dat u nu zo langzaam wel aan een pauze toe bent. U zwijgt en ik heb al zoveel gezegd. Mogelijk vindt u in de pauze alsnog vragen. Die kunt u daarna dan nog stellen.

tot straks.

--0-0-0-0-0-0-0-0-0-0--

Zo vreinden.

In het eerste deel hebt u kunnen zien wat u zich op de hals haalt door dergelijke onderwerpen te stellen, nu gaan wij zien wat u alsnog hebt op te merken. Schrijftelijke vragen gaan voor.

x   Wat betekent het voor b.v. de duitse eenheid, wanneer zich daarin een groep islamitische gastarbeiders explosief ontwikkelt?

-           Op het ogenblik is het nogal moeilijk dit definitief te zeggen. Ik heb er wel een visie op, maar die uit de aard der zaak beperkt.

De gastarbeider zal zich in toenemende mate moeten konformereren aan de meerderheid waartussen hij leeft. Dit is de enige wijze waarop hij zich als vreemdeling langere tijd binnen het gastvolk zal kunnen handhaven, zeker wanneer er aan zijn werkkraacht in feite geen behoefte meer bestaat.

Doet hij dit, dan hebben wij nog twee generaties nodig om te komen tot een voldoende aanpassing, een soort absorptie. Daarna zal de mentaliteit van deze kleinkinderen voldoende aangepast zijn aan de duitse en kunnen zij onder alle daarop inwerkende invloeden vallen.

In de eerste generatie blijft er een kloof bestaan door de gebruiken waaraan men gewend is en de opvoeding die men heeft gekregen. In de tweede generatie valt dit al grotendeels weg, zeker wanneer de gemeenschap deze kinderen aanvaardt. In de derde generatie is de aanpassing bijna volledig, ofschoon de aard en genetische eigenschappen nog e en rol blijven spelen. Op langere termijn lijkt mij dit alles dus niet zo belangrijk.

Wel belangrijk is, dat deze gastarbeiders altans voor het merendeel islamieten zijn. hun trouw aan en visie op god en geloof - en daarmee ook op de wereld en de rechten en plichten van een mens in de wereld wijkt af en zal ook later nog wat af blijven wijken van de eigen visie zoals deze leeft in het duitse volk.

Zou het komen tot een konfrontatie tussen de westelijke wereld en de wereld van de islam - wat niet ondenkbaar is - zouden de kinderen en kindskinderen wel eens in de eerste plaats kunnen reageren op het geloof dat het hunne is. Dit zou dan voor het gastland wel gevaarlijk kunnen worden.

Wat de integratie van gastarbeiders betreft: dat ligt mede aan het deel van het land waar zij werken. In beideren b.v. krijgen zij veel minder mogelijkheden tot contact met en aanpassing aan de duitse gemeenschap dan gastarbeiders ergens in westfalen.

Zoals u ziet zit het vol van onzekerheden. Wel staat vast dat al besten onder de gastarbeiders wel op betrekkelijk korte termijn tot economische integratie komen met hun gastland, maar dat eenmentale en psychische integratie veel langer vergt, meerdere generaties ten minste.

Overigens meen ik dat, gezien de ontwikkeling van sociaal besef en betweterigheid in het westen een injectie van vreemd bloed daarin nooit schaden kan.

Trouwens Duitsland en ook uw eigen volk heeft in de afgelopen decaden al meerdere van dergelijke injecties gehad, ook al zal men daarover mogelijk liever zwijgen.

In Nederland zagen wij b.v. een indonesisch injectie, een jamaicaans-pools-amerikaanse, een duitse. Ook op het ogenblik ziet men andere rassen als suttinamers binnenkomen en ook hun invloed verbreiden. Onder hen chinezen, hindoestanen, creolen, die allen hun eigen invloed brengen.

Iets wat volgens mij voor het volk zo erg niet is mits het die konfrontatie met een geheel andere mentaliteit maar kan verwerken. Is dit het geval dan vormen dergelijke elementen voor het volk als geheel juist een enorme verrijking. De moeilijkheid ligt in het feit dat de beide partijen, zeker tijdens de eerste generatie, niet goed kunnen aanpassen aan elkander. Ook hier zul je de gunstige invloeden eerst tijdens of na de derde generatie geheel kunnen overzien.

Sta mij toe hierbij op te merken dat ik het goed zou vinden wanneer de wat gruttersachtige mentaliteit van het Nederlandse volk iets van de werkkraft van de hindoestani zou overnemen en daarbij zou ik ook iets van de creoolse uitbundigheid als eigenschap zeer op prijs stellen.

Is dit voldoende?

x Met mij kunnen ook anderen de grensoverschrijding b.v. in een vliegtuig duidelijk voelen. Wat valt hierover te zeggen?

- Wanneer u meent de werkelijke grenslijn te kunnen voelen is dit volgens mij voorstellingsvermogen, fantasie en verder niet. Anders wordt het voor mij wanneer u zegt: rond ongeveer 30 k.m. voor de grens heb ik het gevoel dat de sfeer verandert en dat blijft dan rond 60 k.m. als een soort onrust bestaan, waarna ik duidelijk weet dat er nu rond mij een geheel andere sfeer heerst.

Het is duidelijk dat de volkeren, al is het alleen maar door verschillen in afstemming, machtstructuren e.d. - om de geestelijke invloeden maar even buiten beschouwing te laten - een andere uitstraling hebben.

Deze zoudt u inderdaad volgens mij aan kunnen voelen. Maar dan niet bij het overschrijden van een in feite hoofdzakelijk theoretische grens, doch wel wanneer je de veranderingen in mentaliteit bespeurt die altijd en overal in grensgebieden bespeurbaar is voor mij. Dezen beginnen dus tevoren voelbaar te worden en houden ongeveer even lang aan nadat de demarkatielijn overschreden is. Meestal is dit een gevoel van spanning, onrust, zoals zich ook elders zal manifesteren wanneer u opeens wordt gekonfronteerd met een geheel andere sfeer, met een geheel andere mentaliteit. Voldoende?

x Persoonlijk heb ik precies op de grens gehoord "jetzt komst du in die Heimat" en even later werd over de bootdraddo gezegd "wij passeren nu de nederlands-duitsse grens. Waar komt dat dan vandaan?"

- Dat kan een rationalisatie zijn van het reeds omschrevene, het kan een verbalisering voor u zijn van iets in uw onderbewustzijn en het kan ook een geest zijn. Iemand die u dus duidelijk maakt dat u nu zijn "heimat" betreedt. En wees dan maar blij dat hij deze heimat bedoelde. Want had hij het over zijn huidige verblijf gehad dan zat u hier nu niet.

x Een odv-lid en een bestuurslid van de theosofische beweging hebben in een auto heel nederland doorkruist en zo in kaart gebracht. De een was helderziend, de ander was helderhorend. Zij registreerden groepsgeesten. Wat zegt u dan daarvan?

- Weinig. Het is wel mogelijk dat er een groot aantal groepen in dit land bestaan met een zodanig eigen mentaliteit dat zij ook een bepaalde soort geestelijke krachten aantrekken. Of je dit echter nu ook moogt beschouwen als een werkelijke groepsgeest betwijfel ik eerlijk gezegd wel.

Zegt u, dat u zo nederland en sfeer gebieden wilde indelen, best. Dat is mogelijk. Maar zegt u dat u zo het aantal groepsgeesten en eventueel hun invloeden wilt bepalen, dan lijkt het mij dat u de aard van een ministerie wilt gaan bepalen aan de hand van het optreden van koffiejuffrouwen en portiers.

Anders gezegd; in die zin is van de resultaten met zekerheid niet veel te zeggen en daarom zeg ik er maar niet al te veel van.

x Is het juist dat een aantal grote groepsgeesten, ik meen 6, het geheel der volkeren zou beïnvloeden. Zo ja, hoe liggen die invloeds-sferen dan ongeveer?

- Fat wordt mij moeilijk. Zover ik weet zijn het er namelijk niet precies zes. Wel kan ik een aantal nu bestaande invloedsgebieden noemen.

Een gebied, omvattende het grootste deel van Duitsland, een klein deel van aangrenzende gebieden - een deel van het huidige Polen o.m. en het zuiden van Zweden en een heel klein deel van het zuiden van Noorwegen - de invloed gaat langs de Nederlandse kust tot iets verder dan Rijssel en buikt dan weer af in de richting van Basel en een klein deel van Zwitserland. De voornaamste heerser van dit gebied is geestelijk een enkele entiteit, die echter weer zeven ondergeschikte entiteiten beheerst die binnen het omschreven gebied actief zijn.

Langs de lijn Rijssel - Basel kunt u dan meteen een lijn trekken die een deel van Dalmatie mede omvat, het grootste deel van Italië tot de hoogte van Napels, Frankrijk en Spanje noordelijk van de lijn die u trekken kunt van Cannes naar Madrid en terug naar Oporto.

In daar is dan weer een andere entiteit de "baas". Deze leeft vanuit een hier bestaande mentaliteit en er zijn grote overeenkomsten. Ook deze heeft dan weer een aantal "ondergeschikten".

Kijken wij naar het noorden van blijkt er een uitzondering te moeten worden gemaakt voor een betrekkelijk klein gebied. Dit omvat Finland, een deel van Letland, iets van Estland - maar niet veel - en de noordelijke delen van Zweden en Noorwegen. Deze heer strekt zijn gebied echter wel uit over IJsland tot de zuidkust en een deel daarvan bij Groenland.

Dezen entiteit heeft slechts 2 of 3 ondergeschikten. Finland heeft bovendien nog een eigen leidende entiteit. Toch vormt het geheel een gesloten invloedssfeer.

Engeland heeft een geheel eigen invloedssfeer en een eigen regerende entiteit met nog 4 betrekkelijk kleine groepen beheersende groepsgeesten onder zich.

Canada en een groot deel van de Usa staan ook weer onder een leidende groepsgeest. Er zijn een behoorlijk aantal ondergeschikten en in bepaalde delen van deze landen bovendien nog apart werkende groepsgeesten die niet altijd geheel harmonisch zijn met de leider. De eastcoast heeft harmonien met Europa en zal in sfeer dan nog het meeste daarvan bewaren.

Een andere groepsgeest beheerst een gebied dat loopt vanaf Alaska, loopt ongeveer langs de Rocky Mountains National Parks, buigt dan wat oostelijk af, omvat geheel Californië, maar ook delen van Texas, New Mexico en een groter deel van Mexico zelf. De meeste westindische eilanden vallen ook onder deze heerser, die overigens zelf zeer actief is en maar twee onderheersers plus enkele helpers heeft.

Dan is er een groepsgeest die het zuidelijk deel van Mexico, vooral het westelijke deel, plus geheel Midden-Amerika en Zuid-Amerika tot ongeveer de Amazonas onder één noemer brengt. Hij heeft eveneens enkele helpers, geen ondergeschikten. Vele onafhankelijke kleine groepsgeesten hebben op zijn sfeer en invloed betrekkelijk weinig mogelijkheden tot ingrijpen.

Trek langs de Amazonas tot Chili een rechte lijn en u vindt een volgens gebied waarin de groepsgeest over 9 ondergeschikten beveelt.

Afrika valt uiteen in 3 gebieden. Het belangrijkste omvat een groot deel van de noordkust - vanaf Tripoli tot ver voorbij Egypte. De lijn buigt af naar Madagaskar. De invloedssfeer omvat dan, noordelijk gaande zelfs nog Sri Lanka, een groot deel van Pakistan, een klein deel van het gebied noordelijk de Kaukasus vanwaar u een licht gebogen lijn kunt trekken naar de uiterste zuidwestpunt van Tripoli.

Een volgens gebied loopt zuidelijk langs de omschreven lijn en omvat het Kongo gebied met nadruk op het Bwovongo(?) gebied en raakt dan de lijn die wij naar Madagaskar hebben getrokken langs de grens van de meest oostelijke woestijngebieden. In dit gebied zien wij twee rasebepaalde groepsgeesten die in goede harmonie proberen samen te werken plus zeer vele kleinere groepsgeesten die echter grotendeels - maar niet geheel - aan één van die twee horen.

Het zuidelijke deel plus een deel van het zuidpool land wordt beheerst door 3 entiteiten die nogal een strijd met elkaar. Plus weer kleine ondergeschikten. Australië kent 3 belangrijke en sterke entiteiten waarvan er twee zijn die voornamelijk zijn afgestemd op de blanke mentaliteit. Zij werken redelijk harmonisch en hebben geen werkelijk ondergeschikte groepsgeesten, wel een aantal echter gemeenlijk slechts tijdelijk optredende helpers. Kennelijk heeft hier de mentaliteit van de oorspronkelijke misdadigers een grote invloed gehad op het ontstaan van de groep en de groepsgeest die daarmee kan werken, maar is men wel een apart soort overigens deugdzaam burger geworden mede dank zij deze invloed. De derde entiteit blijkt vooral invloed te hebben

op de aborgines, de bewoners van de brousse en de mijnwerkers.

Dan beheerst een aparte entiteit het grootste deel van India plus berggebieden. Hieronder ook Nepal en Sikkim. Een heerser, 8 of 9 ondergeschikte entiteiten, waarvan enkelen van minder belang.

Noordelijk, omvattende een deel van Vietnam en china zelf plus de volledige mongolei en een deel van siberie: een heerser, 17 onderheersers, meerdere kleine groepsgeesten. Daarboven een gebied dat de rest van Siberie omvat plus het grootste deel van de poolgebieden en die rond de beringhstraat. Een heerser, die vreemdgenoeg sterk harmonisch blijkt te zijn met de eigen groepsgeest in finland.

Dit is dan een ongevere indeling van de wereld in invloedsgebieden van heersende groepsgeesten. Niet dat u er veel aan hebt, maar u heeft er om gevraagd en dus krijgt u het zo goed ik dit weet.

x Hebben in het verleden groepsgeesten invloed gehad op religies? Werden b.v. groepsgeesten als goden vereerd?

- Dat laatste is het moeilijkste. Ik zou het zo willen zeggen: Goden kregen en krijgen nog wel attributen toegedacht die in feite eigenschappen van de plaatselijk heersende groepsgeest weergeven. Dit zal meer voorkomen in perioden waarin die groepsgeest probeert de ontwikkeling van het geheel sterk te beïnvloeden. Maar je kunt volgens mij toch niet zeggen dat goden identiek zijn met deze groepsgeesten.

Wel kunnen wij stellen dat de wijze van geloven - wat iets anders is dan het geloof volgens zijn stellingen en artikelen - voor een groot deel mede bepaald zal worden door de heersende groepsgeest en zelfs plaatselijk door de ondergeschikte en kleinere groepsgeesten.

De heerser van het gebied heeft de neiging zijn eigen vorm van ontwikkelingstechniek en passende gevoelswaarden in te werken in de geloofsbeleving. Vaak wordt het de mensen hierdoor zelfs onmogelijk gemaakt ondanks andere verstandelijke inzichten hun innerlijke geloofsbeleving werkelijk te veranderen gedurende langere tijd.

Over gebracht naar het nederlands - duitse gebied en de daar lange tijd heersende groepsgeesten zo blijkt b.v. dat het geloof in de oude goden, het walhalla, ragnarök e.d. voornamelijk voortkomt uit de noorse mythologie en bepaalde arisch druidische kulturen. De oorspronkelijke inhoud is echter iets anders dan men er van maakt. Er is sprake van het overbrengen van die goden naar de omringende natuur, worden zo beleefbaar. Hun attributen zijn vaak bepaalde bomen, kruiden e.d.

Je kunt de mensen die hier leven dan wel het christendom opleggen - zoals feitelijk gebeurd is. Bonifacius en Willibrordus kun je dan hiervan desnoods de schuld nog geven, ofschoon zij in werkelijkheid nooit zover noordelijk zijn geweest.

De formuleringen van het geloof worden anders, maar kennelijk verandert dit nog niet de benadering van dit geloof door de mensen die in bepaalde gebieden leven. Tot ver in de zeventiende eeuw kun je zien hoe het geloof in feite sterk gebonden is aan een op het natuurgebeuren gebaseerde interpretatie van bijbel, openbaringen, de aard van God e.d.

Vandaar uw kerstfeest en uw sinterklaas - of martinus. De sint is in feiteniet veel anders dan een verklede wotan die een tijd heilige is geweest in de katholieke kerk tot hij overliep naar de middenstandsvereniging.

Alles beziende meen ik te mogen stellen dat geloof wel iets te maken heeft in zijn beleving met de groepsgeest. Aan de andere kant is de basis, de these van het geloof niet altijd in overeenstemming met de groepsgeest of zelfs maar het streven daarvan. Dus alleen het beleven wordt door de groepsgeest zeer sterk bepaald. Voldoende?

x Hoe is naast het ontstaan van verschillende volkeren het ontstaan van verschillende talen te verklaren?

Mogelijk meent u nu dat ik een grapje maak, maar dat is het toch niet. Wanneer in nederland de broerenbevolking groet, dan zullen sommige groepen hallo roepen, anderen hoi, weer anderen hoei. Een en dezelfde gemoedsbeweging en noodzaak wordt dus zelfs in uw land door vele groepen weer enigszins anders verklankt.

Aan de andere kant: wie de nederlandse taal beziet vindt haar rijk aan germanismen, uit het frans of engels ontleende uitdrukkingen en woorden. Maar de betekenis daarvan is veranderd. Een taal wordt dus ook steeds weer sterk beïnvloed door woorden die van buitenaf komen. Zelfs woorden met een latijnse stam komen voor en werden hier overgenomen in de tijd dat de romeinen hier waren.

Maar die woorden worden steeds meer verformd tot zij eigen schijnen te zijn aan de taal. Een bekend voorbeeld: de joodse heildronk luidt lechajim. En wat zegt de amsterdammer? Nou joh, daar ga je. U ziet dat de wens, een heildronk te herhalen gevoerd heeft tot een grote klank-overeenkomst maar gelijktijdig tot een sterke afwijking in woordbetekenis.

Omkering van betekenissen: de chauffeur was oorspronkelijk een franse stoker, de conducteur was de bestuurder. Nu zet men dus de stoker achter het stuur en de bestuurder knipt kaartjes.

Varianten, overname, betekenis vervalsing spelen in de opbouw van praktisch elke taal een grotere rol dan de enologismen, de nieuw gevormde woorden.

Kijk ook eens naar het nederlands van rond 1500. Geschriften hierin bestaa nog steeds. U zult zien dat het nederlands van eens een sterke overeenkomst vertoonde met het rijlandse duits. Rond 1800 valt echter op, dat vele franse woorden en uitdrukkingen worden gebruikt en vaak worden vernederlandsd.

Nu zijn weer veel anglicismen en zuiver engelse woorden in de spreektaal opgenomen. Komt u op Texel dan zult u bemerken dat bepaalde termen worden gebruikt die sterk herinneren aan het georgisch russisch.

Talen ontstaan dus in grotere omvang vaak door overname van uitdrukkingen uit andere talen en dialecten, die echter worden herleid tot deel van eigen taalgebruik.

Voor er een werkelijke taal was werden geluidssignalen vooral per stam ontwikkeld en weken vaak van elkander af. Door de noodzaak elkander te verstaan en samen te werken komen er al snel bepaalde signalen voor die in grotere streken door een ieder begrepen worden. Klankaanduidingen van zaken en toestanden of noodzaken ontstaan per stam maar worden vaak aangepast aan het gebruik daarvan door anderen.

Mogelijk kun je zeggen dat er een soort fonetische basis is die door de menselijke klankvorming en mentaliteit mede bepaald wordt. Dit zou men dan een oertaal kunnen noemen. De eerste woorden zijn waarschijnlijk klanknabootsingen geweest. Aanduidingen worden hierdoor vaak moeizaam en lang. Olifant b.v. zou zijn samengesteld uit: lange neus, slagtaand, groot en borstelstaart. Wat alleen maar een voorbeeld is.

Samentrekking van deze klanken doen een woord ontstaan dat slechts een bepaald wezen, in casu de olifant, weergeeft.

Dergelijke samentrekkingen gebeuren natuurlijk in verschillende groepen ook op een wat andere wijze. Er ontstaan "talen". Woorden die men veel nodig heeft bij contact met anderen die niet tot eigen groep behoren zullen aangevuld worden met gebaren, maar al snel ook klankovereenkomsten gaan vertonen binnen grotere gebieden.

U kunt aannemen dat van een taal al kan worden gesproken in de nu gangbare betekenis wanneer groepen een gemiddelde van rond 300 woorden of klankuitdrukkingen kennen die duidelijk van ellander te onderscheiden zijn.

... is duidelijk dat stammen of stamgebieden door het gebruiken van klankaanduidingen een eigen " taal" hebben voortgebracht. Overal. Mensen spreken wel eens van een oer alfabet. Mogelijk heeft dit eens werkelijk bestaan. Maar dan ben ik van mening, dat je dit ook door apen nog kunt horen gebruiken. Overigens, apen komen gemiddeld tot 60 tot 100 termen. Tel je ook gebaren en uitdrukkingen mee, dan kom je bij de meest intelligente apen zoals de chimpansees zelfs tot 250 " woorden". Een gibbon komt tot rond 160 " woorden", waarbij rond 70 vergelijkbaar zijn met of gelijk aan de " taal" van de chimps.

Ik kan zo nog wel even doorgaan. Antwoord: bepaalde geluiden waren oorspronkelijk algemeen en drukten emotie uit. Zij werden echter ook gehanteerd om iets weer te geven wat er op dat ogenblik niet meer was. De klark vervangt het begrip. Klanken worden gebruikt om zaken noodzaken en toestanden aan te duiden. Termen ontstaan. Samenvoeging van dergelijke termen voeren tot zinnen. Zinnen vergen meer variatie, termen worden woorden, dus klanken met nauw beperkte betekenis.

Men neemt klanken over van andere groepen en past dezen aan eigen gebruik aan. Er ontstaat een taal. Talen zijn in grote gebieden in hoofdzaken ongeveer gelijk, de afwijkingen kunnen als dialect worden beschouwd. Door afwijkende ontwikkelingen en beïnvloedingen wijken de talen steeds sterker van elkander af. Is dit voldoende? Hoofdbegrippen blijven echter nog lang in de verschillende talen gelijk: God, engels, God, nederlands, Gott, Duits. Dieu, Frans, Dios enz. enz.

x Kan men zeggen dat volkeren een bijzondere taak hebben .b.v. het voortbrengen van denkers, dichters, technici, uitvinders?

- Neen. Dit is afhankelijk van het stadium waarin ontwikkeling, cultuur, economie en sociale samenhang staan binnen een volk op een bepaald ogenblik. Wel zal vorm, toepassing e.d. verschillen in overeenstemming met het volkskarakter. In de 16e eeuw bracht Nederland b.v. grote denkers, uitvinders en onderzoekers voort, maar ook schilders en - binnen de normen van de tijd - technici. Nu is het anders.

Verabsoluteer dit niet. De nadruk die ligt op de wijsheid van het oosten b.v. komt voort uit de behoefte bij anderen te vinden wat men zelf meent niet te bezitten, dit terwijl men in feite alleen de taal en stellingen van andere volkeren gebruikt om eigen inhoud duidelijker te etaleren. Voldoende?

Ten slotte nog die. De aarde heeft een eigen uitstraling. Die van een volk, een groepsgeest is alleen maar een variant daarop. Daarom lijkt het mij van belang om, waar en wat wij ook zijn, steeds weer met de overheersende uitstraling in de eerste plaats, daarnaast ook met de groepsgeest in wiens werkingsbereik wij ons bevinden, een zodanige harmonie te bereiken dat wij daardoor a.h.w. de kracht in ons gevoelen die ons verder draagt en ook in staat zijn onze geestelijke krachten en mogelijkheden juist en sneller te ontplooien.

Bij het gestelde onderwerp zijn dergelijke punten natuurlijk grotendeels buiten beschouwing gebleven. Ik noemde dit alles even omdat ik van mening bent dat je het ontstaan van volkeren en grenzen wel, deze invloeden echter niet kunt negeren. Vandaar dat ik deze opmerking als een soort losse staart hing achter onze discussie. Overdenk deze waarheid. Want een mens kan deze niet uit het oog verliezen wanneer hij als mens het beste wil bereiken en zijn.

Ik dank U voor uw aandacht.

(teksten en vragen bekort en zo nodig geredigeerd.)

d.d. 5 februari 1981